

Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmä Kokous 3/2021

Aika: Torstai 10.6.2021 klo: 13.00–14.54
Paikka: Teams -kokous
Läsnä: Tarja Pajunen, puheenjohtaja, Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiskeskus
Mari Blek-Vehkaluoto, varasihteeri, Suomen Sydänliitto ry
Kaisa Haapanen, Pääkaupunkiseudun Omaishoitajat ry
Merja Kaivolainen, Suomen Kilpirauhasliitto ry
Hanna Kauppinen, Itä-Suomen yliopisto
Päivi Kiviranta, Fimea
Katja Knuuti, sihteeri, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Päivi Mazzei, Suomen Luustoliitto ry
Johanna Norjamäki, Etelä-Pohjanmaan Muistiyhdistys ry
Mervi Puolanne, Hengityслиitto ry
Olavi Sydänmaalakka, Mielenterveyden keskusliitto ry
Katriina Tarkiainen, varapuheenjohtaja, HUS Diagnostiikkakeskus, SKFY
Anna-Greta Tiira, Munuais- ja maksaliitto
Kirsi Tolonen, Boehringer Ingelheim Ky
Laura Tuominen-Lozic, Suomen Diabetesliitto ry
Kutsuttuna:
Garmiyam Amiri, Farmasia ilman rajoja
Eeva Teräsalmi, Farmasia ilman rajoja
Ulla Kalliokoski, Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiskeskus
Sami Suominen, SOSTE ry

NOSTOT KOKOUKSESTA

- Farmasia ilman rajoja toivotettiin tervetulleeksi ”Ohjeita turvalliseen lääkehoitoon” -tiivistelmän pienryhmän toimintaan.
- Lääkealan viestijät -työryhmän jäsenten vierailu kokouksessa oli ilo.
- Toimintasuunnitelma on valmis kommentointikierrokselle.
- Teknisistä haasteista huolimatta Tarja veti kokouksen hienosti läpi!

MUISTIO

1. Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden esittäytyminen

Tarja avasi kokouksen. Läsnäolijat esittäytyivät.

2. Edellinen kokous / ”kertaus”

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Koordinaatiotyöryhmän terveiset

Tarja kertoi koordinaatioryhmän terveisiä.

- Lääkeinformaatioverkoston toiminnan on todettu käynnistyneen nopeasti.

- Toimintasuunnitelmien laatiminen on edennyt hyvin kaikilla työryhmillä.
- Lääkeinformaatioverkoston sisäistä ja ulkoista viestintää halutaan kehittää.
- Seuraava koordinaatioryhmä kokoontuu 15.6. Siellä asialistalla Aiepaperi: Lääkeinformaatioverkoston logon käyttö Lääkehoidon päivänä ”Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen” -työryhmän toimikaudella 2021-2023.
- Syksyllä koordinaatioryhmän ensimmäinen kokoontuminen 2.9.

4. Farmasia ilman rajoja -organisaatio esittäytyy

Garmiyan Amiri on Farmasia ilman rajoja -organisaation puheenjohtaja. Garmiyan kertoi, että Farmasia ilman rajoja -organisaation tavoitteena on turvallisen lääkehoidon edistäminen ja kehittäminen kehittyvissä maissa. Organisaation toimintaan kuuluu koulutus- ja infotilaisuuksien pitäminen sekä yhteistyö. Organisaatio on tuottanut mm. lääkeinformaatiota eri kielillä, esim. raudan käyttöön liittyvän ohjeen arabian ja somalian kielillä.

Eeva Teräsalmi kertoi, että Farmasia ilman rajoja -organisaatio on tuonut apteekkien käyttöön erilaisia neuvonnan työkaluja, piktogrammeja sekä käännöslauseita lääkeohjeista. Eeva kertoi, että materiaalia ja ohjeita tarvitaan entistä enemmän. Eri kielisen materiaalin puute on globaali ongelma. Organisaatio koettaa edistää kansainvälisesti esimerkiksi pakkausseteleiden standardoimista tältä osin.

Työryhmä toi esille, että esimerkiksi piktogrammeja kaivataan niin terveydenhuollon organisaatioihin kuin apteekkeihin.

Farmasia ilman rajoja -organisaatio osallistuu pienryhmän toimintaan, joka laatii tiivistelmää ”Ohjeita turvalliseen lääkehoitoon” -oppaasta, ja osallistuu mahdollisesti tiivistelmän käännökseen.

5. Lääkeinformaatioverkoston Lääkealan viestijät –työryhmän vierailu / Ulla Kalliokoski ja Sami Suominen

- Lääkeinformaatioverkoston viestintäsuunnitelmasta oli keskustelemassa. Vieraina kokouksessa Lääkealan viestijät -työryhmästä Sami Suominen SOSTE ry ja Ulla Kalliokoski Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiskeskus.

Viestintäsuunnitelmaan aiemmin nostettuja toiveita sisäiseen viestintään liittyen mm.

- Työryhmien tuotosten tietoisuus kaikissa työryhmissä
- Päällekkäisen työn välttäminen
- Oikea-aikainen viestintä

Päivi kysyi, miten työryhmän jäsenet ovat kokeneet hänen lähettämänsä sähköpostiviestit muissa Lääkeinformaatioverkoston työryhmissä käynnistyneistä hankkeista. Keskitetty viestintä sai kannatusta, sähköpostit oli koettu toimivaksi tavaksi viestiä. Tarja toi esille, että työryhmien välinen viestintä, joka kulkee koordinaatiotyöryhmän kautta, on myös tärkeää.

Ulkoisen viestinnän osalta viestintäsuunnitelmaan esitettyjä toiveita:

- Strategian mukaisista tavoitteista lähtevää viestintää

- Helposti hyödynnettävää ja levitettävää materiaalia, sekä kanavia
- Konkreettista ja lääkkeiden käyttäjien arjessa hyödynnettävää tietoa

- Työryhmä esitti, että sosiaalisen median kanavissa, esimerkiksi Facebookissa, olisi apua, jos käytössä on lyhyitä selkeitä viestejä jaettavaksi.
- Tunne lääkkeesi -Facebook sivuston tunnettavuuden lisääminen, edellisellä kaudella tehtyjen materiaalien sekä tehtyjen kiertoartikkeleiden hyödyntäminen ja jakelu ovat tärkeitä. Voisiko viestintä auttaa löytämään tapoja, kuinka niiden leviämistä voitaisiin edistää? Tarja esitti, että voisiko esimerkiksi Innokylään koota Lääkeinformaatioverkoston yhteiset materiaalit.

- Eeva Teräsalmi kertoi, että avoapteekkien lääkeneuvonnassa haastaa se, että mistä viimeisin tutkittu tieto voidaan löytää nopeasti silloin kun sitä tarvitaan. Kuinka voidaan kohdistaa viestit oikea-aikaisesti lääkkeen käyttäjille. Ulla Kalliokoski kertoi, että viestin kohdentaminen juuri oikea-aikaisesti voi olla haastavaa, mutta viestinnässä toisto on tärkeää. Kun vain jaksamme toistaa viestiä, henkilöt, jotka tietoa hakevat osaavat hakeutua tiedonlähteelle, kun tietoa tarvitsevat.

Lääkealan viestijät -työryhmä tukee kaikkien Lääkeinformaatioverkoston työryhmiensä viestintää. Yhteydenotot Ulla Kalliokoski, [ulla.kalliokoski\(at\)vshp.fi](mailto:ulla.kalliokoski(at)vshp.fi) tai Sami Suominen, [sami.suominen\(at\)soste.fi](mailto:sami.suominen(at)soste.fi)

Viestintäsuunnitelma tulee koko verkoston kommentoitavaksi 16.–29.8.2021.

Päivi vinkkasi Lääkeinformaatioverkoston materiaaleista:

https://www.fimea.fi/kehittaminen/laakeinformaation_kehittaminen/laadukas-laakeinformaatio

Lääkityslistapohja ja muuta lääkityslista -materiaalia löytyy:

https://www.fimea.fi/kansalaisen_laaketieto/laakityslista

5. Toimikausi 2021–2023: Työryhmän toimintasuunnitelman laatiminen

Tarja kertoi, että toimintasuunnitelma lähetetään koordinaattori Päivi Kivirannalle 12.8. mennessä. Kaikkien työryhmien toimintasuunnitelmat kootaan yhteiseksi Lääkeinformaatioverkoston toimintasuunnitelmaksi 2021–2023 ja verkostolla on mahdollisuus kommentoida sitä 16.-29.8.2021. Koordinaatioryhmä hyväksyy suunnitelman 2.9. kokouksessa. Aikataulu on tiivis, mutta Päivi kertoi, että tietoa jaetaan koko ajan toimijoiden välillä, joten sen pitäisi olla mahdollinen.

Toimintasuunnitelma:

1. Laadimme selkokielisen tiivistelmän ”Ohjeita turvalliseen lääkehoitoon” -oppaasta

- Tiivistelmän laatiminen etenee. Aiepaperi ollut kommentoitavana ja esitellään koordinaatiotyöryhmän kokouksessa 15.6. Työryhmään osallistuu laaja-alainen ryhmä. Ensimmäinen kokoontuminen elokuussa.

2. Selvitämme, mikä on erityisryhmien ja Suomen vieraskielisten vähemmistöjen mahdollisuus saavuttaa luotettavaa lääkeinformaatiota

- Päivi Mazzei ilmoittautui työryhmään mukaan.

3. Jatkamme luotettavan lääkeinformaation jakamista lääkkeiden käyttäjille Tunne lääkkeesi - Facebook sivun kautta

- Päivi kertoi, että vastuuviikot ovat tämän vuoden osalta lähes kokonaan jaettu.
- Tunne lääkkeesi -sivusto jatkaa lääkeshoidon päivästä viestimistä, toimintatavasta neuvotellaan vielä.

4. Lisäämme lasten ja nuorten lääkekasvatusta

- Päivi kertoi, että uuden ylläpitäjän sopimusneuvottelut ovat loppusuoralla. Vastuu säilyy Fimealla. Sivuston uudistamisen yhteydessä tehtäviä päivitetään digitaalisiksi. Toimenpiteet aktivoidaan vuoden 2022 aikana, kunhan uusi sivusto avattu.

5. Jatkamme järkevän lääkehoidon edistämistä vuosittain viikolla 11 järjestettävien tilaisuuksien avulla

- Pienryhmä koottu, ryhmän puheenjohtaja on Elina Ottela Superista ja varapuheenjohtajana Hanna Kauppinen.
- Hanna kertoi pienryhmän terveisiä. Ryhmä on aloittanut päivän suunnittelun erittäin aktiivisesti.
- Seuraavan Lääkehoidon päivän kohderyhmänä ovat kaikki lääkkeenkäyttäjät ja teemana "Lääkehoitosi digiajassa" ja teemapäiväksi valittu 17.3.2022.
- Pienryhmä on laatinut aiepaperin Lääkeinformaatio verkoston logon käyttämisestä Lääkehoidon päivän materiaaleissa ja se esitellään koordinaatiotyöryhmälle 15.6. Pienryhmä ei ole vielä päättänyt järjestetäänkö päivän aikana valtakunnallinen tapahtuma paikallisten tapahtumien lisäksi. - Viestinnässä hyödynnetään Tunne lääkkeesi -sivustoa. Materiaalin säilyttämiseen ehdotettu Innokylää.
- Suunnitelmat saivat kannatusta työryhmältä.

6. Viestimme olemassa olevien, luotettavien lääketiedon lähteiden ja työkalujen hyödyntämisestä käytännössä

- Katariina kertoi, että aloittaa elokuussa organisoimaan kiertoartikkelin laatimisen.

7. Selvitämme ja otamme käyttöön digitalisaation mahdollistamia uusia toimintatapoja

- Tarja esitti, että asiakokonaisuutta edistetään yhteistyön kautta. Tavoitteena, että työryhmän jäsenet osallistuvat aktiivisesti kansallisiin kehityshankkeisiin kuten valtakunnalliset lääkityslistan kehittämiseen ja tuomme niihin lääkkeen käyttäjän näkökulmaa. Vältämme kuitenkin päällekkäistä työtä. Muiden työryhmien toimintaan osallistuminen organisoidaan koordinaatioryhmän kautta.

8. Laadimme suomenkielisen adherenssi -lomakkeen

- Todettiin, että asia etenee HUSin toimesta. Työryhmästä Kirsi Kvarnström vastuuhenkilönä.

Toimintasuunnitelma sai työryhmältä kannatusta.

6. Seuraavat kokousajankohdat

- a) Työryhmän omat kokoukset: Tehdään elokuulle esitys muutamasta kokousajasta. Koronatilanteen salliessa live-kokoontumisia voisi miettiä loppuvuoden kokouksille. Kokouspaikat voisivat olla kiertäviä. Työryhmä kannatti ns. hybridi-mallia kokoontumisissa, eli live-kokoontumisiin on mahdollista osallistua etänä.
- b) Lääkeinformaatioverkoston yhteistapaaminen torstaina 28.10.2021 klo 13.00–16.00
- c) Lääkeinformaatiofoorumi 28.10. klo 9:15-11:45

7. Muut asiat

- Päivi kertoi Lääkeinformaatiofoorumin suunnitelmista.

- Foorumin kohderyhmänä on sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset

- Esitys aiheeksi on ”Digitaaliset palvelut nuorten turvallisen lääkehoidon tukena”. Foorumi järjestetään verkkotapahtumana. Samana päivänä järjestettävä Lääkeinformaatioverkoston yhteistapaaminen puolestaan on Fimean tiloissa Helsingissä tai etänä.

- Foorumissa tullaan pitämään puheenvuoro digitaalisten palveluiden kehittämisestä nuorille sekä käyttämisestä palvelujen kehittäjän näkökulmasta. Toiveena olisi myös vuoropuhelu nuoren potilaan ja farmasian ammattilaisen tai sairaanhoitajan kesken. Vuoropuheluun ei ole vielä löytynyt puhujia. Digitaaliset terveydenhuollon palveluiden megatrendit on yhtenä aiheena, siihen kysytty Oulun yliopiston edustajia. Päivi pyysi työryhmäläisiä vinkkaamaan hänelle sähköpostitse sopivia kandidaatteja vuoropuheluun tai trendi-puheenvuoroon.

- Työryhmästä ehdotettiin Visa Honkasta tai Ilkka Kunnamoaa trendi-aiheeseen. HUSn kokemusasiantuntijoita esitettiin myös. Anna-Greta kertoi, että kokemusasiantuntijat koulutettuja, rekisteröityjä henkilöitä, joille maksetaan palkkio osallistumisesta. Katriina kertoi, että Diabetesliitolla on nuoria tukihenkilöitä.

- Ensi viikolla tulossa lopullinen aihe ja ”save the date -kutsu”

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.54.

Liitteet: **Liite 1.** Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmän toimintasuunnitelma toimikaudelle 2021-2023